

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Molnár László ügyvéd (1081 Budapest, Népszínház u. 17.) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Mihály Ügyvédi Iroda (1325 Budapest, Pf. 121., ügyintéző: dr. Mihály Róbert ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. november 6. napján kelt 4.P.20.410/2007/7. szám alatti ítélete ellen a felperes részéről 9., 10. és 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak külön felhívásra 150.000 (százötvenezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes keresetében 1.000.000 forint vagyoni és 1.500.000 forint nem vagyoni kára, valamint annak kamata megtérítésére kérte kötelezni az alperest bejelentve perköltségigényét is.

A felperes keresetében előadta: az alperes mint önálló bírósági végrehajtó jogellenesen folytatott vele szemben végrehajtási eljárást tekintettel arra, hogy a perbeli lakás kiürítését elrendelő végzés meghozatala után pert indított a végrehajtást kérő ellen a végrehajtás megszüntetése és tulajdonjogának visszaállítása iránt. Ezt az alperes nem vette figyelembe, holott a 2005. október 12-én iktatásra került keresetlevelének halasztó hatálya volt; de még ha nem is lett volna, ezt akkor is bíróságnak kellett volna kimondania végzés formájában. Az

alperes tehát azzal tanúsított jogellenes magatartást, hogy a végrehajtást lefolytatta annak ellenére, hogy igazolta feléje a perindítást, ami az ingatlan kiürítésének akadályát képezte. Jogellenesen állapította meg továbbá az alperes a végrehajtás második napján készült foglalási jegyzőkönyvben, hogy a végrehajtást befejezte, az ingatlanon ugyanis még számos vagyontárgya maradt hátra, ezek egy részét utóbb magához tudta venni, de egy része az új tulajdonos által odadelegált szakemberek által elrablásra került.

Hangsúlyozta: vagyoni kára tekintetében részletes tényelőadást tenni rendkívül munkaigényes dolog, mert viszonylag kis, egyedi értékű dologról kellene hosszú listát készíteni. Ezért a jelenlegi helyzet megtekintése során a bíróságtól kéri a kárérték megbecslését. Vagyoni kára egyebekben a kitárolás előkészítetlenségéből, a végrehajtás során történt lopkodásokból, a hátramaradt tárgyak későbbi elrablásából, a kitárolt tárgyak állagromlásából származik. Nem vagyoni kára az, hogy az eset egyáltalán megtörtént, ezzel jogaiban súlyosan meg lett rövidítve, továbbá az ügygel évek óta sok munkaórát kénytelen foglalkozni.

Végrehajtási kifogás megjelölésű iratot nem talált a papírjai között, de a végrehajtást közvetlenül megelőzően megkifogásolta az eljárást a végrehajtónál, aki azonban ezt elutasította, ezen álláspontját jegyzőkönyvezve is. Mindezekre tekintettel kérte a kiürítéssel kapcsolatban felmerült és terhére írt eljárási költségeket is semmissé nyilvánítani, valamint a szerinte jogszerűtlenül folyt végrehajtást hatálytalanítani.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte bejelentve perköltségigényét is.

Álláspontja szerint a kártérítési felelősség a Ptk. 349. § (1) bekezdés szerinti különös feltétele nem áll fenn, mert a felperes a végrehajtói intézkedéssel szemben végrehajtási kifogást nem terjesztett elő. Ezen túl a Ptk. 339. § (1) bekezdés szerinti tényállási elemek sem állapíthatók meg. Egyrészt magatartása nem volt jogellenes, a végrehajtási eljárás során a hatályos jogszabályoknak megfelelően járt el. A végrehajtási eljárás lefolytatására köteles volt, önmagában a végrehajtást kérő elleni perindítás nem végrehajtást felfüggesztő hatályú. Abban a körben, hogy a felperesnek maradtak-e ingóságai a perbeli ingatlanban, előadta: a felperes semmiféle jogorvoslással nem élt az intézkedés ellen. Másrészt konkrétan meghatározható, bizonyított kárról sem beszélhetünk: éppen a felperes volt az, aki kötelezettségének nem tett eleget, ezért került sor végrehajtási kényszercselekményekre. A végrehajtás meghatározott cselekmény kikényszerítésére irányult, melynek sajátja a végrehajtás alá vont valamilyen módon való kényszerítése, s ez az, amit a felperes kárként kíván értelmezni. Az alperes az okozati összefüggést is vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 forint perköltséget. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 150.000 forint feljegyzett kereseti illetéket.

Az elsőfokú ítélet jogi indokolása szerint az alperes tevékenysége közhatalmi jellegű volt, ezért a Ptk. 349. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése irányadó. Az e §-

okban meghatározott konjunktív feltételek közül bármelyik hiánya esetén az alperes felelőssége nem állapítható meg. Mindezek előrebocsátását követően az elsőfokú bíróság először azt vizsgálta, hogy a felperes kára jogorvoslattal elhárítható volt-e, és ezt a felperes igénybe vette-e. A Vht. 217. §-a szerinti végrehajtási kifogás előterjesztését az alperes tagadta, az általa becsatolt végrehajtási iratok sem tartalmaztak ilyet. A felperes kifejezett bírói kérdésre tagadta a jogorvoslat benyújtását. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint az eredményes jogorvoslat a felperes hivatkozott kárának elhárítására alkalmas lett volna, ezért e konjunktív feltétel hiánya a kereset alaptalanságát eredményezte. Emellett utalt arra is, hogy az alperesi magatartás nem minősül jogellenesnek sem. Az önálló bírósági végrehajtó a bíróság által kiállított végrehajtható okirat alapján az abban megjelölt követelés jogszerűségét nem vizsgálhatta, a Vht. alapján törvényi kötelezettsége volt az adós bíróság által végrehajtani rendelt kötelezettségének minél gyorsabb kikényszerítése. Az alperes továbbá helyesen tájékoztatta a felperest arról, hogy önmagában a végrehajtás megszüntetése iránti kereset benyújtása a végrehajtásra nem halasztó hatályú. Az alperes így jogszerűen járt el azzal, hogy a 2005. október 11. napjára kitűzött végrehajtási cselekményt megkezdte és lefolytatta.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján határozott azzal, hogy az alperes által előterjesztett munkadíj iránti igényt eltúlzottnak találta és azt mérsékelte.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel kérve az elsőfokú bíróság döntésének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján. Ezen túlmenően kifejezetten kérte megváltoztatni a perköltségre vonatkozó rendelkezést is akként, hogy az ítélőtábla a kereseti illetékben való marasztalását mellőzze és reális ügyvédi költséget állapítson meg. Bejelentette a másodfokú eljárásra vonatkozó perköltségigényét is.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási indítványainak nem adott helyt és a tényállás megállapításához szükséges bizonyítási eljárást nem folytatta le. Ezen túlmenően vitatta, hogy a végrehajtási kifogás intézményét ne vette volna igénybe, hiszen a végrehajtás időpontjához képest jóval megelőzően kérte már a végrehajtás felfüggesztését és megszüntetését. A végrehajtást megelőzően továbbá a helyszínen is jelezte a végrehajtó számára, hogy „perindítványt” terjesztett elő, de az alperes e kifogását nem vette tudomásul. Emellett a végrehajtást követően is két olyan iratot nyújtott be, amelyben - tartalma szerint - kifogásolta a végrehajtást. Így feljelentést tett a BRFK felé, továbbá 2005. október 27-i keltezéssel keresetlevelet terjesztett elő a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon. Hangsúlyozta, hogy kioktatást kellett volna kapnia arra nézve, hogy egyéb jogérvényesítését megelőzően kötelezően kell igénybe venni a végrehajtási kifogás rendes jogorvoslati lehetőségét. Éppen ezért a bírósági tárgyaláson tett azon nyilatkozatát, miszerint végrehajtási kifogással nem élt, a most kifejtetteknek megfelelően módosítja: a tárgyaláson a tényállás kellő kifejtésére nem kapott lehetőséget, és ennek következtében kerülhetett be a jegyzőkönyvbe a téves nyilatkozat. Kárigénye tekintetében a jogalapra és annak mértékére vonatkozó nyilatkozatait fenntartotta.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú költségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a kártérítés speciális és általános feltételei is hiányoznak. A végrehajtás felfüggesztésére a felperes által indított végrehajtás megszüntetése iránti perben a foganatosító bíróság részéről kerülhetett volna sor, ez azonban nem történt meg. A végrehajtás elrendelése és annak lefolytatása így egyaránt jogszerűen történt. A kártérítés feltételeinek hiányát az elsőfokú eljárásban rendelkezésre álló okiratok bizonyítják, így minden további bizonyítás szükségtelen.

Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem érintett rendelkezése nem volt, ezért az ítélőtábla azt teljes terjedelmében bírálta felül.

A felperes fellebbezése alaptalan.

A felperes által előterjesztett fellebbezés hatályon kívül helyezésre irányult, ezért az ítélőtábla elsősorban azt vizsgálta, hogy szükséges-e a Pp. 252. § (2) vagy (3) bekezdésének alkalmazása a perben.

A felperes az ítélőtáblához személyesen előterjesztett Pf. 2. számú beadványához bizonyítékként csatolt egy CD-felvételt, de ennek felhasználására, valamint további bizonyításra nem kerülhet sor az alábbiak miatt.

A felperes által csatolandó vagy indítványozható bizonyításnak a kereseti kérelem alátámasztását kell szolgálnia (Pp. 163. § (1) bekezdés). A felperes ennek ellenére nem adta elő, hogy a perben érvényesített, a végrehajtással összefüggő kára tételesen miből tevődik össze, holott erre már a keresetlevél benyújtásával köteles lett volna (Pp. 121. § (1) bekezdés c) pont). A kereseti tényelőadást a bíróság nem pótolhatja, nem állapíthatja meg, e célból bizonyítás sem rendelhető el. Márpedig a felperesi bizonyítási indítványok ezen indokkal kerültek előterjesztésre (lásd 3. és 4. számú felperesi beadványok).

A fentiek miatt a per eldöntéséhez a felperes által felajánlott bizonyítás (helyszíni szemle tartása, CD-felvételek megtekintése) szükségtelen, továbbá az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályokat sem sértett, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése sem a Pp. 252. § (2) bekezdése, sem a (3) bekezdése alapján nem indokolt.

A per érdemét tekintve az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított döntése is helytálló, az ítélőtábla annak indokaival is nagyrészt egyetért. A fellebbezésre tekintettel azonban az indokolást az alábbiakkal egészíti ki, illetve módosítja.

A felperes keresetében igénye alapját abban jelölte meg, hogy ügyében a végrehajtás elrendelése egyáltalán megtörtént, majd annak felfüggesztésére, megszüntetésére nem került sor, valamint - ezekkel némileg ellentmondásosan - kifogásolta azt is, hogy az alperes a végrehajtást nem fejezte be, mert az ingatlanban levő minden vagyontárgy elhelyezését nem biztosította. A fentekben sérelmezett magatartások egyike sem tartozik azonban a végrehajtó hatáskörébe:

az alperes a végrehajtás elrendeléséről szóló bírósági végzést nem vizsgálhatta felül, mint ahogy nem volt kompetenciája a végrehajtás felfüggesztésére irányuló felperesi kérelem bíróság általi elutasításának jogszerűsége vizsgálatára sem.

A felperes utalt arra is, hogy a végrehajtás megszüntetése iránt keresetlevelét a végrehajtó iroda visszatartotta. A 2005 októberében beadott „perindítványnak” - tartalma szerint keresetlevélnek - azonban önmagában halasztó hatálya nem volt, erre a végrehajtó helyesen utalt eljárása során. A felperes állított kára ezért nem is az itt hivatkozott időmúlásra vezethető vissza, így a keresetlevél esetleges visszatartása nem minősíthető olyan jogellenes magatartásnak, ami releváns oka lenne a felperesi kár bekövetkezésének.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság álláspontjával nem értett egyet atekintetben, hogy a kárfelelősség Ptk. 349. § (1) bekezdésben foglalt speciális feltételei nem állnak fenn. A fenti jogszabályhely alkalmazásához ugyanis az szükséges, hogy a kár rendes jogorvoslattal elhárítható legyen. Adott esetben a naponta zajló végrehajtással kapcsolatos hivatkozott károkat végrehajtási kifogással nem lehetett volna elhárítani: az előterjesztésre irányadó 15 nap, majd a végrehajtási kifogás bíróság általi elbírálásához szükséges idő együttesen olyan hosszú időtartamot eredményez, amely alatt az ingóságokban a felperes által megjelölt kár elvileg - a rendes jogorvoslat igénybevétele mellett is - bekövetkezhetett. Az alperes kártérítési kötelezettsége ezzel szemben azért nem áll fenn, mert a végrehajtást kérő volt köteles gondoskodni a végrehajtással érintett ingóságok elhelyezéséről, mint ahogy ezt a felperesnek és a végrehajtást kérőnek is kézbesített, 2005. szeptember 14-én kelt és 7.V.329/2005/9. szám alatti alperesi felhívás is rögzítette. Ez pedig azt jelenti, hogy az ingóságokban esett károkért e körben sem az alperes tartozik felelősséggel.

Megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes nincs elzárva attól, hogy igényét a tényleges károkozóval szemben - az egyéb jogszabályi feltételek fennállása esetén - érvényesítse.

A felperes külön fellebbezést terjesztett elő az elsőfokú perköltség vonatkozásában is kérve az illetékben való marasztalása mellőzését és reális ügyvédi költség megállapítását.

A felperes kereseti illetékben való marasztalása a Pp. 78. § (1) bekezdésén és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapult figyelemmel pervesztességére. Az irányadó jogszabályok nem adnak lehetőséget semmilyen okból - így méltányosságból sem - a költségmentességgel nem rendelkező pervesztes fél esetében a kereseti illeték viselése alóli mentesítésre, jogszabályi felhatalmazás hiányában pedig az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntését e körben nem változtathatta meg.

Az alperes jogi képviselettel kapcsolatban felmerült költségét az elsőfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése szerint már mérsékelte megindokolva döntését. Az ítéltábla a további mérséklésre okot nem látott, az elsőfokú ítélet e vonatkozásban is helytálló.

A Fővárosi Ítéltábla mindezek alapján az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A fellebbezés eredménytelensége folytán a másodfokú perköltség viselésére a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a felperes köteles. A másodfokú eljárásban az alperesi képvisellel felmerült perköltség összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján, a másodfokú tárgyaláson kifejtett tevékenységre figyelemmel határozta meg.

A felperes személyes illetékfeljegyzési jogára, valamint az eljárásra irányadó tárgyi illetékfeljegyzési jogra is tekintettel feljegyzett fellebbezési illeték viselésére a felperes a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.

Budapest, 2009. január 13.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Klára s.k.
előadó bíró

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: